

Фиқҳ дарслари (225-дарс) Баъзи нафл намозлар ҳақидаги маълумотлар (иккинчи мақола)

19:00 / 07.04.2023 3148

4. Таҳорат қилгандан кейин ўқиладиган намоз.

Бу намозни «шукри вузуъ» - «таҳоратнинг шукри» дейилади.

يَضَرِّ يَنْجُلِ إِرْمَاعْ نَبَقْ عَنْ
اللَّا يَلْصَى بَنْلَانْعُهُ لِلْأَنْعُهُ
دَحَآنْمَامْ لَاقَ مَلَسَ وَهُيَلَعَ
ءُوضُولَانْسُحُيَفْ أَضَوَتَيْ
لَبْقُيَيْنْيَتَغْلَرْ يَلْصُيَيْ
تَبَحَّوَالِإِمْهُلَعَوْهُلَقَبْ

دُوْلَادْ وُبَّاً هَارَجَلْ نَجَلْ.

Уқба ибн Омир ал-Жуҳаний розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қайси бир одам жуда яхшилаб таҳорат қилса-да, қалби ва юзи ила
йүналган ҳолда икки ракъат намоз ўқиса, унга албатта жаннат
вожиб бўлади», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

5. Истихора намози.

«Истихора» сўзи луғатда «хайрни талаб қилиш» деган маънони англатади.
Мусулмон киши икки ишдан қайси бирини қилишини билмай қолганда,
хайрлисини танлаш учун истихора намози ўқийди. Бу намозни ҳар бир
мубоҳ ишдан олдин ўқиш мустаҳабдир.

نَأَكْلَاقُهُنَعُلَلَإِضَرِّبَاجْنَعَ
مَلَسَوْهِيَلَعُلَلَإِلَصْيَبَنَلَإِ
رُومُلَإِفَرَأَخْتَسَلَإِنْمَلَعْيَ
نَمَرَوْسَلَإِنْمَلَعْيَأَمَكَأَوْلُكَ
مُكْدَحَأَمَهِذِإِلُوقَيِنْأَرْقَلَإِ
نَمَنْيَتَعْلَرْعَكْرِيَلَفَرْمَلَابَ
مُهَلَلَإِلُقَيِلَمُثَ،َهَضِيَرَفَلَرْيَغَ
كْمَلَعَبَكْرِيَخَتْسَأَيْنَإِ

نِمَ كُلْأَسَأَوْ، كَتَرْدُقَبَ كُرْدُقَتْسَأَوْ
رْدُقَتَ كَنِإِفَ، مِي طَعْلَا كَلْصَفَ
تْنَأَوْ، مَلْعَأَالَوْ مَلْعَتَ وْ رْدُقَأَالَوْ
تْنُكَنِإِمْهَلَلَا بُوْيُعْلَا مَالَعَ
يَفِ يَلْرِيَخَرْمَلَا آذَهَنَأَمَلْعَتَ
وَأَ - يَرْمَأَةَبِقَأَعَوْ، يَشَأَعَمَوْ، يَنِيدَ
رْدُقَافَ، هَلَجَأَوْ يَرْمَأَلَجَأَعَ - بَلَاقَ
يَلْكِرَابَمُثَ، يَلْهَرَسَيَوْ، يَلْرَمَلَا آذَهَنَأَمَلْعَتَ تْنُكَنِإِوْ، يَفِ
يَشَأَعَمَوْ، يَنِيدَيَفِ يَلْرَشَ
لَجَأَعَيَفَ - بَلَاقَوَأَ - يَرْمَأَةَبِقَأَعَوْ
يَنَعُهَفَرْصَافَ، هَلَجَأَوْ يَرْمَأَ
رِيَخَلَا يَلْرُدَقَأَوْ، نَعَيْنَفَرْصَأَوْ
بَلَاقَ . يَنِضْرَأَمُثَ، نَاكُثَيَحَ
آلِإِسْمَحَلَا هَأَورَهَتَجَاحَ يَمَسُيَوْ

مُسْلِم.

Жобир розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бизга ҳамма ишларда истихора қилишни худди Қуръондан сурани ўргатгандек ўргатар эдилар. У зот:

«Қачон бирортангиз бир иш қилмоқчи бўлса, фарз намоздан бошқа икки ракъат намоз ўқисин. Сўнг «Аллоҳим! Албатта, мен Сендан илминг ила истихора қиласман. Сенинг қудратинг ила қудрат сўрайман. Сендан улуғ фазлингдан сўрайман. Албатта, Сен қодир бўлурсан, мен қодир бўлмасман. Сен билурсан, мен билмасман. Сен ғайларни ўта яхши билувчи Зотсан. Аллоҳим! Агар ушбу иш менга динимда, тирикчилигимда ва ишим оқибатида (ёки ҳозирги ишимдаю келгусида) яхши эканлигини билсанг, уни менга тақдир қилгин, менга осон қилгин, сўнгра уни мен учун баракали қилгин. Агар ушбу иш мен учун динимда, тирикчилигимда ва ишим оқибатида (ёки ҳозирги ишимдаю келгусида) ёмон эканлигини билсанг, уни мендан буриб юбор, мени ундан буриб юбор. Ва менга қаерда бўлса ҳам яхшиликни тақдир қил. Сўнгра мени унга рози қил», десин ва ҳожатини айтсин», дедилар».

Бешовларидан фақат Муслим ривоят қилмаган.

Ушбу намозни ўқигандан кейин мазкур иш ҳақида ўйламай, Аллоҳ таоло ихтиёр қиладиган нарсани кутиб юради. Кейин кўнглига тушиб, ўзига маъқул бўлиб, қилгиси келиб қолса, шу ишни қилади. Бу ҳақда туш кўриши ҳам мумкин. Агар иш бир тарафга бўлмай туриб қолса, истихора намозини яна қайтадан ўқийди. Қайта ўқиш етти мартагача бўлади.

Истихора намозининг биринчи ракъатида Фотиҳа сурасидан кейин Каафирун сурасини, иккинчи ракъатда Ихлос сурасини ўқийди.

6. Тасбеҳлар намози.

أَمْنَعُ هَلَّا يَضِرُّ سَابِعَ نَبَارَعْ
هَيَلَعُ هَلَّا يَلَصِّهَلَّا لَوْسَرَنَأْ
دَبَعَ نَبَسَ سَابِغَلَلَاقَ مَلَسَ وَ
الَّا، هَامَعَ أَيْ سَابِعَ أَيْ بَلَطْمَلَا
الَّا، كَوْبَحَ أَلَّا، كُحَنَمَأَلَّا، كَيَطْعَأْ
تْنَأْ أَذِإِلَاصَخَ رْشَعَ كِبُلَعْفَأْ
كَبْنَذَكَلُهَلَّا رَفَعَ كِلَذَتْلَعَفَ
هَأَطْخَ، هَثِيَدَحَ وَهَمِيَدَقَ، هَرَخَأَوَهَلَّوَأْ
هَرَسَ، هَرِيَبَكَوَهَرِيَعَصَ، هَدْمَعَ وَ
نَأْ بَلَاصَخَ رْشَعَ، هَتَيَنَأَلَعَ وَ
يَفُأَرْقَتِتَأَعَكَرَعَبَرَأَيَلَصُتَ
هَرُوسَ وَبَاتِكَلَّا هَجَتَافِهَعَكَرِلُكَ
لَّوَأْ يَفِهَأَرْقَلَّا نَمَتْعَرَفَ أَذِإِفَ
نَأَحْبُسَ، هَتْلُقُمَئَاقَ تْنَأْ وَهَعَكَرَ
أَلِإِهَلَّا أَلَوَهَلُلُدَمَحَلَّا وَهَلَّا

ةَرْشَعَ سْمَخُ، رَبْكَأْهَلَلَا
تْنَأْوَأْهَلُوقَتَفُعَلْكَرَتْمُثُ، ةَرْمَ
نَمَكَسْأَرُعَفَرَتْمُثُ، أَرْشَعُ عَكَارَ
مُثُ، أَرْشَعَأْهَلُوقَتَفُعُوكَرَلَا
تْنَأْوَأْهَلُوقَتَفَأِدْجَاسِيَوَهَتَ
نَمَكَسْأَرُعَفَرَتْمُثُ، أَرْشَعُ دِجَاسِ
مُثُ، أَرْشَعَأْهَلُوقَتَفَدُوْجَسَلَا
مُثُ، أَرْشَعَأْهَلُوقَتَفُدُجَسَتَ
أَرْشَعَأْهَلُوقَتَفَكَسْأَرُعَفَرَتَ
لُكَ يَفَنُوْعَبَسَوْسْمَخَكَلَذَفَ
عَبَرَأَيَفَكَلَذُلَغَفَتِيَعَكَرَ
أَهَيَلَصُتْنَأْتْعَطَتْسِنِإِتَأَعَكَرَ
مَلْنِإِفَلَغَفَأَفَةَرَمِمَوِيَلُكَ يَفَ
نِإِفَةَرَمِةَعَمُجَلُكَ يَفَفَلَغَفَتَ
ةَرَمِرَهَشَلُكَ يَفَفَلَغَفَتَمَلَ

ةَنَسْلُك يَفَفْلَعْفَتْمَلْنِإِف
 لَرْمُع يَفَفْلَعْفَتْمَلْنِإِف هَرْم
 تْنُكْوَلْكَنِإِف هَيَاوَر يَفَو هَرْم
 كَلْرَفْغَأْبْنَذْضَرَالْأَمَطْعَأ
 يَذْمَرْتَلْأَوَدُوَادْوَبَأْهَارَلَذَب
 كُبُونْذَتَنَأَكْوَلَفْهُتَرَابَعَو
 كَلْهَلَأَرَفَعَلَجَلَاعَلَمَرَلْثَم

Ибн Аббос розияллоху анхұмодан ривоят қилинади:

«Расууллоҳ соллаллоҳ алаіхі васаллам Аббос ибн Абдулмуттолибға:

«Эй Аббос! Эй амаки! Сенга ато берайми? Сенга марҳамат қилайми?
 Сенга лутф күрсатайми? Сени ўнта хислатли қилиб қүяйми? Қачон
 сен ўшаларни қилсанг, Аллоҳ сенинг гуноҳингни - аввалгисио
 охиргисини, қадимгисио янгисини, хатосио қасдданини, кичигио
 каттасини, сиринио ошкорини мағфират қиласы. Ўша ўн хислат:
 түрт ракъат намоз ўқимоғинг. Ҳар ракъатда «Фотиҳатул Китоб»ни ва
 бир сурә ўқийсан. Бириңчи ракъатда қироатдан фориғ бўлганингда
 турган ҳолингда: «Субҳаналлоҳ валҳамду лиллаҳ ва лаа илааха
 иллалоҳу валлоҳу акбар», деб ўн беш марта айтасан. Сўнг рукуъ
 қиласан ва рукуъда турган ҳолингда уларни ўн марта айтасан.
 Сўнгра бошингни рукуъдан кўтариб, уларни ўн марта айтасан. Кейин
 саждага йиқиласан ва уларни сажда қилган ҳолингда ўн марта
 айтасан. Сўнг бошингни саждадан кўтариб, уларни ўн марта
 айтасан. Кейин сажда қилиб, яна ўн марта айтасан. Сўнг бошингни
 кўтариб (ўтириб), уларни ўн марта айтасан. Ана ўша бир ракъатда
 етмиш бештадир. Буни түрт ракъатда ҳам қиласан. Агар бу намозни
 ҳар куни ўқий олсанг, шуни қил. Агар қила олмасанг, ҳар жумада

бир марта. Агар уни ҳам қила олмасанг, ҳар ойда бир марта. Агар уни ҳам қила олмасанг, ҳар йили бир марта. Агар уни ҳам қила олмасанг, умрингда бир марта», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Агар сен ер аҳлиниңг энг катта гуноҳкори бўлсанг ҳам, албатта у ила сенга мағфират қилинур», деган жумла зиёда қилинган.

Абу Довуд ривоят қилган.

Термизийнинг иборасида:

«Агар гуноҳларинг қумтепа мислича бўлса ҳам, Аллоҳ уларни сендан мағфират қиласди», дейилган.

Ушбу ҳадисни Абу Довуд ва Термизийдан бошқа – Ибн Можа, Байҳақий, Ибн Хузайма, Ҳоким, Ибн Ҳиббон, Ибн Муборак, Табароний, ал-Хатиб, ал-Ожурӣ, Абу Саъид ас-Самъаний, Абу Мусо ал-Мананий ва имом Бухорий («Жузул Қуръон»да) ривоят қилишган.

Ибн Абу Сайф ал-Яманий «Ал Ламъа фий рағойиби явмил жума» китобида Термизийнинг қутидаги гапларини келтиради:

«Тасбеҳлар намозини жума куни завол пайтида ўқиш мустаҳабдир. Биринчи ракъатда Фотиҳадан кейин Такаасурни ўқийди, иккинчисида «Вал Аср»ни, учинчисида Каафирунни, тўртинчисида Ихлосни», деб туриб, охирида ўқиладиган қўшимча дуони ҳам келтирган.

Абу Усмон ал Хайрий аз-Зоҳид:

«Қийинчиликлар ва ғам-ғуссалар учун тасбеҳлар намозидан яхши нарса кўрмадим», деган.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли холосаси асосида чоп этилган.